

21.1.74

אלוף דן לנר - מפקד אוגדה 210

בפני: אלוף יוסף אבידר

בנוכחות: סרן צבי שניידר

לאוגדה 210 לא היו כוחות. היתה רק מפקדה מצומצמת, ביוני או
בגאי 1973 נקראתי לרמטכ"ל אחרי שהשתחררתי מצה"ל, כדי לקבל את האוגדה 210.
אמר לי שלוח הזמנים להשלמת מערך אוגדה צריך להסתיים באפריל 1974.

ביוני נקראתי לרמטכ"ל ונאמר לי כי הוא מקדם חכנית להקדים הקמת האוגדה
והביע דעה כי יש אפשרות שתהיה מלחמה. הקמנו יחידות אוגדתיות בצורה מזורזת ביותר,
מ"צ, הנדסה, שירותים וכו'. נערך תרגיל קשר אוגדתי, סגן מפקד האוגדה היה משה
בריל. לא היה לי קצין אג"מ. היה קצין שליחות וקצין אפסנאות. יתר הקצינים
היו במינויי חירום. היה קיים מפקד אג"ד ארטילרי, אך לא יחידות ארטילריה.

מפקדת אגד התחזקה היתה קיימת אך ללא יחידות אגד תחזוקה ואימון
ז"א תרגיל קשר אוגדתי. נמשכה הקמת האוגדה. אחרי אימון זה הואט הקצב,
מה שזלע היה ענין ההצטיידות. היינו במחנה "דוד" - נגמש"ים, כלי רכב,
שריון וכו'.

יש לציין שהופעמו בסד"כ של צה"ל כאוגדה קבועה אבל ללא חטיבות.
החטיבה הראשונה שהייתה צריכה לבוא ת"פ האוגדה באוקטובר 1973, היתה חטיבה 4
והיתה צריכה להצטרף אלינו בסוף אוקטובר 1973.

לקראת המלחמה רשת הקריאה האוגדתית (הכוללת את היחידות האוגדתיות
בלבד) תורגלה והיתה בסדר. היו חוסרים קריטיים לדוגמא: זחלמ"י פיקוד.
מחסני חירום של היחידות האוגדתיות היו בשלבי הקמה.

הכרתי את השטח. גם סגל קציני המטה המיועדים כקצין מודיעין, היו

בקיאים בשטח.

הכרנו את כל התכנית האופרטיבית של פיקוד הצפון. בתכנית "סלע" לא
אצא שובצנו בשלב ההוא. אך בתכניות ההתקפתיות היה עלי להכין תכנית ולהציגה
בפני אלוף הפיקוד, ב-7 או 8 לאוקטובר 1973. ביום ו' צלצל אלי אלוף הפיקוד
והודיע לי כי משהו מתבשל. הוא נתן לי התראה על תכניות הפיקוד. קבלתי גם
התראה על הכרזת כוננות ג'. זימנתי אלי לשבת את המפקדה המצומצמת בקשר להצגת
התכניות ללא קשר למלחמה.

בשבת בבוקר הודיע לי אלוף הפיקוד מנפח על גיוס האוגדה, הגעתי לנפח
ב-10.30. האלוף עידכן אותי בדבר מערך אויב לקידום סוללות.

נאמר לי שיש הצעה להכניס מכה מקדימה ב-13.30. כשאמר לי אלוף הפיקוד
שהזמן ל-13.00 למטכ"ל, הבנתי כי לא יכולה להיות הטלת מכה מקדימה.

המלחמה

הוריתי מיד לארגן את החפ"ק. מנפח נסעתי לבסיס האוגדה במחנה "דוד", תהליך
הגיוס היה בעיצומו. לא היו לנו זחלמ"ים. דרשתי להביא לי בכל מחיר 8 זחלמ"ים.
קבלתים ושלחתים מיד למנצורה להצטייד במכשירי קשר וזיורוד. בשעות אחר הצהריים
קבלנו הוראה להיות אחראים לגיוס חטיבות 4 ו-179. לא ידענו על שינוי הצטיידות
הטנקים והחלפתם. זה נעשה כדי לחסוך בהובלת הכלים הלוח ושוב. קבלנו עדכון.
שמענו על חוסר אוטובוסים. כשקבלתי בשבת אחרי הצהריים דרישת הפיקוד להוציא
טנקים מיד כשהם מוכנים ולקדם אותם, יזעתי לראשונה על חומרת המצב. המסגרת
הקטנה שהוצאנו הייתה מחלקה, אף השתדלנו להוציא פלוגות.
חטיבות 4 ו-179 לא היו ח"פ, רק לצורך הגיוס. שלחתי את כולם לראש פינה.
לא כוונתי את היחידות ליעדיהן. משיכת תחמושת כבדה היוותה בעיה לאור מיקום
מחסני התחמושת הרחק ממחסני החירום של הטנקים.

החפ"ק היה מוכן בשעה 062300 ליציאה. החקשרתי עם האלוף. הוא הודיע
לי כי רפול בא לנפח (אלוף רפאל איתן) והוא יגיע ב-070400 לכנען.

החפ"ק היה מוכן בשעה 062300 ליציאה. התקשרתי עם האלוף.
הוא הודיע לי כי רפול בא לנפח (אלוף רפאל איתן) והוא יגיע ב-070400 לכנען.

ב-070700 הגענו לכנען. התמונה לא הייתה ורודה. קבלנו הוראה להקים
מכשולים בכבישים היורדים לחולה וגם להכין הגשרים לפיצוץ. פעלתי בהתאם.
בדיקת המצב נמשכה עד 070900. הצעתי לחלק הגזרה; אם אקבל חלקה
אנסה לעשות סדר.

קבלתי את הגזרה הדרומית החל משני קילומטר דרומית מן הכביש גשר
בנוח יעקב-קוניטרה החל משעה 12.00. קבלתי ת"פ את חטיבה 188 (שני גדודים);
חטיבות 9, 4 ו-179. התישבתי על ג'יפ ונסעתי לגשר אריק. החפ"ק אחרי.
מצאתי שם את סגנו של רפול, תת-אלוף מן. שמעתי ברשת כי מח"ט 179 נפצע,
אחרי שחיסל מספר סנקים. מפקד חט' 188 הודיע לי כי לו טנק אחד וזחל"ם
על ציר גמלא. נחתי לו רשות לחזור לנפח. יצרתי קשר עם כח של שתי פלוגות
סנקים מ-279 שעלו למעלה מכורסי ושלחתי אותן לתפוס המיצר בסביבות אל-על.
חטיבה 4 הודיעה כי היא עוברת את המוביל הארצי, וחטיבה 9 הודיעה
כי היא בסביבות טבריה.

זה היה המצב בערך בשעה 15.00 בצהריים. קצין האפסנאות ומפקד אגד
התחזקה שלי שפעל באופן יוצא מן הכלל, ביוזמתו התחיל לרכז אל דלק ותחמושת.
לאחר שהודעתי לו כי אני סומך עליו (אחרי שתחילה מסר לי שאין לנו כלום).

את ווספי ז"ל, מפקד גדוד 39, גדוד המילואים של חטיבה 188, שלחתי
לציר גמלא. אמרתי לו שעלה בשני צירים. אז נכנס מפקד חטיבה 4, אל"מ פפר(הדר)
לרשת והודיע שהוא נמצא לרגלי מעלה גמלא, הודעתי למח"ט 4 כי גדוד 39 יהיה
ת"פ לו. מפקד גדוד 39 הודיע לי כי חי"ר עולה עליו. הודעתי לו לא לפנות
באש, ובאמת החברר לאחר מכן כי היו אלה כוחות גולני שנסוגו.

אחריהם באו טנקים סורים. ווספי נכנס אתם לקרב והשמדנו 10 טנקים.

אגד ארטילרי

היתה לנו ארטילריה. ת"פ מפקד אגד ארטילרי. אסף סוללות שהיו בשטח.

מאוחר יותר קבלנו יחידות ארטילריה ת"פ בצורה מסודרת. מפקד אגד

ארטילרי אירגן ושלח קציני קישור לחטיבות שהיו ת"פ שלנו.

הפעלתי את מרבית הסיוע לטובת חטיבה 179 כי הם נמצאו תחת א

הלחץ הקשה ביותר. הודיעו לי כי הגיע גדוד הסיור של אוגדה 36 וצירפתי

אותו לחטיבה 179.

הוא בא תחילה עם פלוגה ואח"כ הגיעו טנקים בוודים. אח"כ הגיעו

6 שרמנים. אינני יודע של איזו יחידה, נחתי פקודה לקצין קשר שלי,

יריב, לקבל פיקוד עליהם.

ווספי היה במרחק של 6 ק"מ מהכנרת. ווספי ראה מאחוריו את

הפלוגה ששלחתי לעזרתו, התקדם ונתקל בכוח טנקים. מג"ד 39 היה במזרעת-

קונטרה בלילה. חט' 179 היתה בציר יהודיה - דרך קק"ל. חטיבה 4 במזרעת-

קונטרה.

כוח יוסי 2 פלוגות שוט קל באל-על כשחטיבה 9 חוברת אתו.

בלילה כח נסוג של חט' 188 (3 טנקים) ^{נחקל} בכוח של גדוד 39 הנמצא בציר גמלא.

לא היה ידוע לי על הכוח הנסוג. פגענו בטנק אחד.

ווספי (מג"ד 39) אמר לי כי הוא שומע ראש טנקים, ייתכן של שוטים.

כי הוא לא בטוח. אמרתי לו להכנס לרשת חירום, והוא דיווח לי כי לא מקבל

חשובה. אמרתי לו לפתוח באש וקרה מה שקרה.

מרב אלוף חיים בר-לב שהגיע בלילה לחפ"ק שלי קבלתי תמונה כללית

של המצב. הוא הודיע לי על עליה אפשרית של אוגדה 146, של מוסא פלד.

נתתי פקודה מקדימה להתקדמות הכוחות עם אור ראשון. בחצות 072400

הודיע לי מוסא כי הוא בעין גב ועולה.

ביום ראשון סד"כ היה שלוש חטיבות. חטיבות 4, 9 ו-179

(חט' 188 אחרי שחזר המח"ט לנפת חדלה להיות בגזרה שלנו). ביום שני ירדנו

לחטיבה אחת (חטיבה 179 וגדוד סיור 134), ביום ג' קבלנו בנוסף ת"פ את

חטיבה 679.

לא היו כל בעיות בהעברת כוחות. נושא זה היה מבוסס על היכרות אישית.

לא היו כמעט בעיות תחמושת. לא היה חוסר תחמושת. יחידות הגיעו

אמנם כמעט עד לפגז האחרון, אך תמיד יכולנו למלא, ואפילו ברגע האחרון.

לא הייתה לי חטיבה שאי פעם הגיעה בזמן המלחמה למעל ל-45 טנקים.

ניסיתי לשמור על אורגניות של חטיבות. אך רק בהצלחה חלקית.

(-) אלוף דן לנך